

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/11/2024
Identifikačné číslo spisu:	3196899169
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3196899169.10

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ C.. B. R., narodenej XX. T. XXXX, U., H. XX, 2/ V. C. R., narodeného X. Z. XXXX, U., H. XX a 3/ I. R., narodeného XX. I. XXXX, U., H. XX, proti žalovanému C. B., narodeného XX. B. XXXX, H., Č. XXXX/XX, H., o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 10C/485/1996, o návrhu žalovaného na prikázanie sporu Okresnému súdu Trnava z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 10C/485/1996 Okresnému súdu Trnava n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. V spore o zrušenie a vyporiadanie podielové spoluvlastníctva vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 10C/485/1996 podal žalovaný návrh na prikázanie (delegáciu) sporu z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Trnava. V návrhu z 10. decembra 2023 doplnenom podaním zo 7. februára 2024 okrem iného uviedol, že žiada prikázať spor na rozhodnutie Okresnému súdu Trnava a Krajskému súdu v Trnave z dôvodu jeho veku a nepriaznivého zdravotného stavu.

2. Žalobcovia 1/ až 3/ sa k návrhu žalovaného nevyjadrili.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Trenčín ako príslušného súdu a Okresného súdu Trnava, ktorému sa má spor prikázať, posudzoval opodstatnenosť dôvodov prikázania sporu inému okresnému súdu z dôvodu vhodnosti.

5. Prikázanie sporu/veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového

konania (alebo účastníka konania civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného (mimo)sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že spor/vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Prejednávanie a rozhodovanie sporov/vecí súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitej veci/sporu inému súdu, len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom).

6. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) sporu iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov strany sporu, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ďalšiu stranu sporu.

7. Vo všeobecnosti platí, že okolnosti spočívajúce v tom, že strana sporu musí prekonať medzi miestom svojho trvalého pobytu a sídla vecne a miestne príslušného súdu väčšiu vzdialenosť a táto cesta k príslušnému súdu je preňho spojená s rôznymi organizačnými, finančnými, zdravotnými a inými problémami, sú okolnosťami bežnými a samé osebe neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Teda miesto pobytu niektorej zo strán sporu, ani jej schopnosť (spôsobilosť) zúčastniť sa osobne súdneho procesu nie sú výnimočným dôvodom, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu.

8. Najvyšší súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že v danom prípade tu neexistuje okolnosť odôvodňujúca prikázanie sporu Okresnému súdu Trnava z dôvodu vhodnosti. Takouto okolnosťou bez ďalšieho nie je (nemôže byť) skutočnosť, že žalovaný je vyššieho veku a so zdravotnými problémami. Okolnosti, ktoré žalovaný uviedol vo svojom návrhu na delegáciu sporu z dôvodu vhodnosti, sú v civilnom sporovom konaní skôr bežné, nezriedka sa vyskytujúce.

9. Pre úplnosť sa dodáva, že strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu oprávneného na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana sporu (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd.

10. Najvyšší súd z uvedených dôvodov dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu žalovaného nevyhovelo.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.